कश्यपोऽसितो देवलो वा।पवमानः सोमः। गायत्री।

यत्सौम चित्रमुक्थ्यं दि्व्यं पार्थिवं वसुं।तन्नः पुनान आ भर॥ ९.०१९.०१

सोम- रस। यत् । चित्रम्- असाधारणम्। उक्थ्यम्- मन्त्रात्मकम्। दिव्यं पार्थिवम्-आध्यात्मिकमाधिभौतिकम्। वसु- धनम्। तत्। नः- अस्मभ्यम्। पुनानः- पवमानः सन्। आ भर- आवह ॥१॥

युवं हि स्थः स्वर्पती इन्द्रेश्च सोम् गोपती। ईशाना पिप्यतं धियः॥ ९.०१९.०२

युवम्- युवाम् । हि- खलु । स्वर्पती- स्वर्गपालको । स्थः- भवथः । इन्द्रश्च सोम- इन्द्रसोमो । गोपती- ज्ञानपालको । ईशाना- परमेश्वरो । धियः- अस्मचित्तधारणाः । पिप्यतम्-प्याययतम् ॥२ ॥

वृषां पुनान आयुषुं स्तनयन्नधि बर्हिषि।हिरः सन्योनिमासंदत्॥ ९.०१९.०३

वृषा- वर्षकः। पुनानः- पूयमानः। आयुषु- मनुष्येषु। स्तनयन्- गर्जन्। बर्हिषि अधि-लब्धभूमिकः। हरिः सन्- आकर्षकः सन्। योनिम्- गृहम्। आसदत्- निषीदति॥३॥

अवविशन्त धीतयौ वृष्भस्याधि रेतिस।सूनोर्वत्सस्य मातरः॥ ९.०१९.०४

वृषभस्य अधि रेतिस- वर्षकचिदाकाशबीजे सित । मातरः- जननीभावयुक्ताः । धीतयः- चित्तधारणाः । सूनोः- स्वपुत्रवित्स्थितस्य । वत्सस्य- स्ववात्सल्यपात्रस्य सोमस्य प्रवाहम् । अवावशन्त- कामयन्ते ॥४॥

कुविद्वृष्णयन्तीभ्यः पुनानो गर्भमाद्यत्।याः शुक्रं दुह्ते पर्यः॥ ९.०१९.०५

पुनानः- शोधकश्चिदाकाशः। वृषण्यन्तीभ्यः- वर्षणकामाभ्यो धीतिभ्यः। कुवित्- प्रभूततया। गर्भम्- सोममयं गर्भम्। आद्धत्- आभरत्। याः- ताः। शुक्रम्- शुद्धम्। पयः- सोमम्। दुहते- सूते॥५॥

उपं शिक्षापतस्थुषों भियसमा धेंहि शत्रुषु। पर्वमान विदा रियम्॥ ९.०१९.०६

उप अपतस्थुषः- समीपपरिवर्तिन उपासकान् । शिक्ष । भियसम्- भयम् । शत्रुषु- वृत्रेषु । आ धेहि । पवमान- पूयमान । रियम्- संपदम् । विदाः- विन्दिस ॥६॥

नि रात्रोः सोम् वृष्ण्यं नि राष्म्ं नि वयस्तिर।दूरे वो सतो अन्ति वा॥ ९.०१९.०७

दूरे वा अन्ति वा सतः- दूरस्थस्य वा अन्तिकस्थस्य वा। शत्रोः- रिपोः। सोम- रस। वृष्ण्यम्-वर्षकम्। शुष्मम्- बलम्। वयः- आयुषम्। नि- नितराम्। तिर- नाशय॥७॥

